

Religionsdialoger

Eller "Her behøvede jeg ilt"

Samtaler mellem Jørgen Halfdan Andersen

Tredje reviderede udgave **2025.12**

Tilgængelig på jhanden.dk

Indholdsfortegnelse

Religionsdialoger.....	1
Eller ”Her behøvede jeg ilt”.....	1
I.0 Introduktion.....	3
I.1 Hvorfor denne bog?.....	3
I.2 Hvad kan man læse om her?	6
I.3 Hvem er jeg?	8
Credo.....	8
Vitale data og meninger i øvrigt.....	10
I.4 Andre medvirkende.....	12
Lars L.	12
Gotfred Sørinsen	12
Timothy Keller	12
Lars Sandbeck.....	12
Cherie	13
Dennis.....	13
Interviews og deres ofre.....	13
I.5 Ofte forekommende forkortelser	14

1.0 Introduktion

“Give me the storm and tempest of thought and action, rather than the dead calm of ignorance and faith! Banish me from Eden when you will; but first let me eat of the fruit of the tree of knowledge!”

Robert G. Ingersoll, The Works of Robert G. Ingersoll, Vol. III

1.1 Hvorfor denne bog?

Hvorfor skriver jeg denne bog? Jeg sidder her ved kaminens knitrende bål, med katten i skødet, og tænker de samme tanker, som mennesker har tænkt I hundreder, ja tusinder af år: Hvorfor er vi her? Hvorfor er universet her? Hvor kommer det fra? Når jeg snart dør, hvad er der så tilbage? Jeg mener, det hele er jo inde i mit hoved? Inden jeg blev født, var der ingenting. Er der så ingenting efter mig? Eller hvem ejer tankerne? Og når vi alle er døde - om I mio år - hvad så? Er universet så uden tanker?

Hvordan går det til, at så mange mennesker tror på guder og ånder i en tid, hvor videnskaben har helt andre forklaringer? Den videnskab, som fejrer gigantiske succeser i produkter, som alle "tror" på? Hvordan kan man tro på genopstandelse i kød og et evigt liv, når vi ved, at alt, inklusive universet, er dømt til at dø: ende som stråling i et uendeligt, tomt rum?

Hvordan går det til, at så mange begår grusomheder og overgreb i en religions navn? At den praksis ikke er ophørt for hundreder af år siden?

Så jeg tænkte: Det må vi hellere få styr på! Derfor startede jeg for 20 år siden et lille projekt med min gode ven og daværende kollega, **Lars**, med nogle diskussioner hen over skrivebordet, efterhånden med det ultimative mål at skrive en bog sammen. Da Lars er en troende person, og jeg er det modsatte, så var emnet naturligtvis: Religion versus videnskab. Det gik dog ikke helt så nemt med projektet, fordi Lars, trods utallige opfordringer til det modsatte, blev ved med at arbejde (og stadigvæk gør det). Som en konsekvens heraf, overtog jeg projektet på egen hånd og har så brugt Lars som sparringspartner her og der.

Så den planlagte dialog er nu erstattet af noget, der mere er en monolog, med diverse interviews og små samtaler indsprængt. Jeg taler med dem, jeg lyster. Nogle er fiktive, andre er virkelige. Jeg har bestræbt mig på ikke at tale *seriøst* med stråmænd, dvs den let ironiske tone bør afsløre, at det er fantasi. Men da jeg

bestemmer, er det selvfølgelig den videnskabelige sandhed, jeg ønsker fremført: at gud er døende. At religion på mange måder er noget skidt. Ultimativt at afskaffe al religion og dens fortrædeligheder i hele verden inden 2030. Og naturligvis at finde alternativer til dem, som behøver.

Det er moderne at bruge udtrykket "fundamentalistiske ateister" (fx Ida Auken, (2018), Sandbeck & Christiansen, (2009)). Så bliver de ikke slemmere! Men hvad er det? Hvis man er fundamentalist, må man ha' et fundament! Kristne fundamentalister (som i øvrigt lagde navn til begrebet) har selvfølgelig Bibelen, Islamisterne Koranen. Men ateisterne har vel ikke noget bestemt? Så det gik op for mig, at jeg er i position til at skabe et sådant fundament! Du sidder med det i hånden! Tak, Ida!

Hvad er vi oppe imod?

Den sørgelige baggrund for en bog som denne er jo ikke mindst den ufred, vi ser i verden omkring os. Den har ofte andre baggrunde end bare religion, men det er gerne religionen, som fremhæves. Islamister mod alle vantro, hinduer mod muslimer, snart sagt alle mod kristne. Muslimer mod Jøder. Christopher Hitchens (Hitchens, 2007) giver - blandt mange andre – en lang liste af situationer, hvor religion forpester alt, både i det små og i det store.

Pew Research Center (2014) fortæller, at konflikter og voldelige stridigheder på grund af religion eller med religion som baggrund, er et konstant voksende fænomen (se figur).

Nyere data fra 2021 viser samme billede:

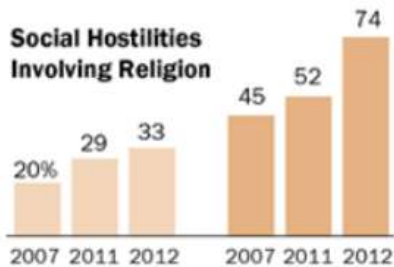
[Religious restrictions around the world in 2021: Key findings | Pew Research Center](#)

Restrictions on Religion, by Year

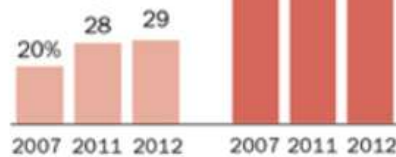
High or very high levels of restrictions

% of countries where levels are high or very high

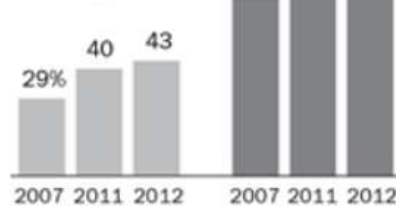
% of global population living where levels are high or very high

Government Restrictions on Religion

Overall Restrictions on Religion

Data are for years ending in June 2007, December 2011 and December 2012.

"Religious Hostilities Reach Six-Year High." January 2014

FIGUR I. COURTESY PEW RESEARCH CENTER

Problemet er ikke blevet mindre med årene. Og selvom antallet af ikke troende vokser, så vokser de troende – muslimer og kristne – hurtigere.

Faktum er, at langt over halvdelen af verden kan anses for troende, og kun en mindre del kan smykke sig som ateister. De senere har dog råbt en del op i de seneste år. Man taler om ny-ateister, ovenikøbet aggressive ny-ateister. Helt konkret viser en global Gallup undersøgelse (2012), at 59 % af verdens befolkning er religiøse, og at 36 % er ikke-religiøse, inkl. 13 % som er ateister. Det er en nedgang på 9 % af religiøse i forhold til 2009. I USA er de kristne droppet fra 78% til 63%, medens "the nones" (dvs ingen religiøs tilknytning) er steget fra 16% til 29% i perioden fra 2007 til 2021 (Pew research 2021).

1.2 Hvad kan man læse om her?

Kapitel 1: Jeg starter med en lille sammenfatning om mig selv og mine meninger, et *Credo*. Allerede her, kan man kassere bogen. (OBS Det vil belaste klimaet med 230 g CO₂, så grav den hellere ned).

Kapitel 2 er en lille pærevælling af små interviews, som stammer fra op til 20 år tilbage, samt lidt praktiske detaljer. Lidt opvarmning.

Kapitel 3 beskæftiger sig med begreberne: Religion, tro og videnskab. De begreber er ikke klart definerede, så der er plads til uenighed, Men jeg må tage et standpunkt, så her åbnes endnu en dør til at kassere bogen.

Kapitlerne 4-6 beskriver videnskabens (og mit) syn i dag på "det hele", underbygget med facts, men indsprængt meninger og samtaler med Lars og andre uenige.

Kapitel 4 dækker universet og fysikken. Bogstaveligt en stor mundfuld. Som vægtigt tilbehør findes Appendiks C med et fysik crash kursus (på Lars' opfordring).

Kapitel 5 beskriver det biologiske livs opkomst og udvikling. Find her svar på de seneste nyheder på området, samt hidsige indlæg fra tilhængere af Intelligent Design.

Kapitel 6 prøver kræfter med det måske mest ubekendte i dag: Vores bevidsthed. Der afleveres ikke noget facit – det findes ikke – men en masse om diverse teorier og filosofiens egen mening.

Jeg er bevidst om, at en del troende mener sig at sidde inde med evidens for fænomener, som videnskaben ikke har accepteret, fx astrologi, telepati, liv efter døden, gensyn med Jesus, oma., men dem går jeg ikke ind i, da jeg ikke har set brugbare beviser og modbeviser er umulige. De er typisk ikke-reproducerbare, så videnskaben har ikke en mulighed for at udføre målinger. Deres beviskraft må stå i deres eget udsagn. "Jeg har mødt Jesus". "Brahman viste mig vejen". Ok?

Da bogen skal være færdig, inden jeg er det, holder jeg mig fra sociologi, politik, o.lign. humaniora.

Kapitel 7 skriver om Religion generelt: Hvorfor de troende tror, og på hvad de tror. Spektret er enormt. Jeg kan berolige den troende med, at hun ikke bliver

idiot-erklæret i denne bog, som andre ellers prøver at gøre. I bøger og i fora på internettet. Som døden, så har også troen en årsag. Det forstår jeg.

Kapitel 8 er dedikeret vores lokale tro "Kristendommen": Dens baggrund, dens troværdighed, dens historie. Den skal ses som repræsentant for alle de 10.000 religioner, der erkendes i dag (iht Wikipedia.org). Alle konflikterne med virkelighedens fakta og alle selvmodsigelserne. OK, ikke dem alle, der er for mange. Man kan læse om det mange andre steder, som naturligvis citeres.

Kapitel 9 "Hvad nu" giver det endelige svar.

Der er i min og manges optik ingen tvivl om, at guderne er døde. Langt de fleste religioner er døde og glemte. Og med stadig oplysning om virkeligheden, så er religion selvfølgelig dødsdømt. Troede vi. Men virkeligheden er blevet en anden: De organiserede religioner, undtaget Islam, er på tilbagetog i de vestlige lande, men til gengæld myldrer "Google buddhismen" frem (udtrykket taget fra Højsgaard, 2011). Folk opfinder deres egen tro, med selvmodsigelser eller uden, men i hvert fald uden kontakt med præster. De henter drivtømmer fra "The Sea of Faith" (Don Cupitt, 1984). Det gode er, at de ikke missionerer og dermed ikke skader andre; det dårlige er, at de tænker med den gale kropsdel i en tid, hvor det modsatte behøves. Så hvad Fanden gør vi?

Da min natur er lidt kalejdoskopisk, er bogen det også. Alene mængden af emner, der berøres, har også gjort en striks hierarkisk tilgang svær. Lidt muntre interviews er indsprængt her og der. Jeg er beklageligvis udstyret med en dansk sarkasme og ironi, som kan præge teksten. Den har jeg ikke lige kunnet undertrykke. Jeg har dog prøvet at holde mig lidt mere afdæmpet end hidsigpropperne Sandbeck & Christiansen i "Gudløse hjerner" (2009). Filosofen Alexander Grau (f 1968, Bonn) skriver, at ironi er tegn på lav intelligens, men den køber jeg nu ikke. Jeg kan jo hævde, at når man ikke fatter indholdet i eller formålet med ironi eller humor, er man ikke for klog (jvf Piet Hein). Selveste Søren Kierkegaard, så vel som Sokrates, Galilei, Mozart, Nietzsche, og senere Russell og Hitchens oma. yndede midlet. Hvem har ret?

En anden skavank, jeg ejer, er flersprogs-uskik: Jeg anser mig selv for 1/3 dansk, 1/3 svensk, 1/3 engelsk, 1/3 matematiker. Jeg læser mere engelsk end dansk, så jeg lader ofte de engelske ord flyde ind. Kender dårligt de danske modpoler, men det er så en generel tendens i det danske sprog. Brug Google Translate, hvis det hjælper 😊

Nogle tillæg er skrevet for at samle diverse facts og lidt crash kurser. De bliver ikke debatteret. Og så er der naturligvis den sædvanlige liste over bøger og andre kilder, som danner baggrund for det hele. Mange er citerede undervejs, men mange har også bare inspireret.

Lad mig tilføje: Husk, at det ikke er en roman! Man kan springe hele afsnit over uden at miste noget, f.eks. hvis emnet virker bekendt eller kedeligt.

1.3 Hvem er jeg?

Lad os starte i bedste religiøse stil med et Credo!

COURTESY: JHANDEN+COPILOT

Credo

Som svar til min kære ex-svigermor, Hanne, som sagde: du tror jo ikke på noget som helst!

Men det passer ikke! Overordnet tror jeg på den skinbarlige "virkelighed" så langt, vi kan erkende den.

Jeg tror på de kendsgerninger vedrørende naturfænomenerne, som videnskaben har tilvejebragt, på de facts som fremgår af historiske og sociologiske studier, på relevansen af visse moralske værdier, mm. M.a.o. på alt det, der findes argumenter og beviser for, om end ikke alle måske er lige overbevisende. (Direkte citeret fra Savater (2018). Jeg kunne ikke formulere det bedre)

Jeg tror, at verden i sin helhed kan forklares ud fra **fysikken**, dvs den materielle verden. Det åndelige giver ingen hjælp.

Dvs, at **universet** har en fysisk baggrund: det er ikke skabt af en immateriel ånd. Hvor Hinduerne siger, der er "skilpadder hele vejen ned", siger jeg "der er fysik hele vejen ned." Dvs før det nuværende univers, var der også fysik.

Jeg digter mig til, at universet er som en levende organisme, der fødes fra et frø - Big Bang, for derefter at vokse til enorm kompleksitet med levende, tænkende væsener, for siden at sygne hen og dø. Mæt af æoner. Til digtet hører en uendelighed af universer, parallelle og/eller serielle, som altid har eksisteret. Ganske som de skabende guder. Men uden mening, uden planer, uden evig himmel og helvede.

Naturlovene har simple forklaringer. De er nærmere "ikke-love" og uden nogen lovgiver.

Jeg er usikker på, om vi nogensinde vil forstå al fysik. Det er måske for kompliceret. Og måske er den reelle, objektive virkelighed end ikke tilgængelig for Homo Sapiens, selvom vi i dag kan sondere langt videre end vores fattige sanser.

Verden, universet såvel som økosfæren, er **uforudsigelig af princip**. Den er uberegnelig, med et fint ord "non-ergodisk". End ikke udfaldsrummet kan beregnes eller forudsiges. Der er ingen fastlagte hændelser. Der er ingen planer, som udfoldes. Vi ser ingen guddommelige indgreb. Kompleksitet vokser af sig selv nedefra takket være konstant energitilførsel fra stjerner (solen).

Jeg tror på Darwin's **evolution** (i sin seneste form) på baggrund af et utal af underbyggende bøger og forskningsartikler. Alt levende nedstammer fra en enkelt form. Der er ingen styrende gud indblandet. Det er kun et spørgsmål om tid (og penge), førend videnskaben kan forklare opkomsten af den første form.

Der findes ingen af hjernen uafhængig **sjæl**. Den dualisme er død. **Bevidstheden** er fysisk, men problematisk, måske principelt umulig for os at forstå, fordi vi er kognitivt begrænsede som alle andre bevidste væsener.

Hvis fysikalismen er korrekt, er der heller ikke en egentlig **fri vilje**. Den er en illusion. (Men her er det store problem: definition af begrebet.)

Indtil andet er bevist, er jeg tvivlende over for alle parapsykologiske fænomener. Men hvis nogen kommer med et *verificerbart* bevis, så siger jeg - og alle andre

scientists - ok. De findes. Så er der ny fysik at afdække og beskrive. Fælles for alle nærdødsoplevelser (NDE) er, at ingen er død. Kun tæt på. Alle deres oplevelser sker i den levende hjerne.

Jeg er meget usikker på, om vi vil kunne rejse til andre stjerner og planeter, men vil ikke sige aldrig. Dog skal vi kunne overkomme fysiske begrænsninger, som vi i dag ikke har nogen ide om, hvordan, og – måske mest kritisk – Homo Sapiens skal overleve længe nok til, at sådanne rejser kan realiseres. Men yderst er det måske vores ”indbyggede mission” som levende væsener? At sprede vores frø så meget som muligt.

Jeg tror på (forventer, antager), at videnskaben vil fortsætte med at finde svar på udestående spørgsmål, og forventer, at man derigennem finder nye åbne spørgsmål. Men på intet tidspunkt (tror jeg) møder vi behovet for en overnaturlig indblanding a la en **teistisk** guddom.

Så jeg tror ikke på en personlig gud, som skaber, opretholder, styrer, belønner eller straffer, men om der findes en upersonlig, ukendt baggrund for det hele, kan ingen sige. Det kan man kalde en TRO, hvis man vil, men en religion er det altså ikke.

Alle disse områder er naturligvis genstand for længere redegørelser i det følgende, som allerede sammenfattet overfor.

Vitale data og meninger i øvrigt

Jeg er født lige efter krigen, 1946, og opvokset i et hjem uden religion til stede. Mine forældre var vane kristne og kirkefremmede. De var gift i kirke, jeg var døbt og blev konfirmeret, men Fader Vor har aldrig været nævnt i mit hjem. Og tak for det. Min farmor bad aftenbøn med mig og min tvillingebror, når hun ellers var på aftenbesøg, men jeg forstod den ikke. ”Somledet har min fod i dag” – jeg tænkte, hvem er dog det, som har min fod? ”For sønner sover far” – for hvad? Ak ja. Jeg må anse mig for heldig at være opvokset i et sekulært samfund, jf. senere indlæg om den sociale betydning af religion.

Jeg er for længst meldt ud af den danske folkekirke, men kommer der til bryllupper, barnedåb, konfirmationer og begravelser. Det er en streng omgang. Specielt barnedåben – den seneste tog 1½ time – med højdepunktet i barnets trosbekendelse. ”Forsager du djævelen og al hans væsen”. Hvad er det for noget at bede et lille barn om i 2015? Og alt det ”sidde ned” – ”rejse sig op”. Jeg meldte mig ud med begrundelsen (som i øvrigt ingen forlanger), at jeg ikke længere kunne

sige JA til en eneste sætning i den Apostolske trosbekendelse. Ikke én. Når jeg hører forsamlingen mumle trosbekendelsen, tænker jeg hver gang: mener de virkelig, at de tror på det? Alternativt, hvorfor tier de ikke stille? ”Nedfaret til dødsriget”. Hold op. Der næves ikke et ord om næstekærlighed? Hvorfor ikke? Er det ikke kristendommens varemærke?

Så ugudeligt, jeg er, spytter jeg ikke på mit samfunds kristne baggrund. Kristendommen har selvfølgelig sat dybe spor i vores samfund og kultur, om end den ikke skal have æren for alle de gode ting i det danske samfund, mange tilskriver den (jvf. Appendiks E). Og hvis man mener, at kærlighedsbudskabet kommer derfra, så lever jeg med det, selvom det ikke er sandt: Kritikere finder det samme budskab i mange andre og ældre religioner, for eksempel Jødedommen. Men lige så vel som vi har lagt flinteøkserne bag os, men udviklet tanken om håndværk og redskaber, så er det på tide at sylte troen på *sky gods* og det *evige liv*, og blot beholde det brugbare tankegods.

Skal jeg sætte en etiket på mig selv i dag, kalder jeg mig *humanist* med henvisning til de verdensomspændende humanistiske foreninger. I Danmark fra 2008 Humanistisk Samfund. Humanisme er her, meget kort sagt, defineret som en sekulær holdning med respekt for alle livssyn, en erkendelse af vores plads i naturen og med videnskaben, som vejviser. Mere nedenfor. Skal jeg bruge andre etiketter er det *materialist* og *scientist* (se Appendiks A). Flere detaljer er diskret placeret på indersiden af omslaget.

Det er selvfølgelig meget tilfredsstillende at kunne besvare menneskehedens store spørgsmål på et par hundrede sider, men da der alligevel vil være dem, som mener, jeg er helt gal på den, så tillader jeg mig et sideordnet mål: At viderebringe resultatet af et langt livs studier og tanker til mine kære børn og børnebørn. En slags testamente fra mit hoved. Hvis bare én af dem klarer sig uden religion og tanker om et evigt liv, så er jeg såmænd meget tilfreds. Man må indstille sigtet passende ambitiøst.

Jeg vil hævde, at man kan leve og føle mening, beundre jordens og universets nærmest uendelige skønhed, føle passion og empati for mennesker og dyr, uden at tro på overnaturlige væsener eller et liv efter døden. Helt sikkert overstråler virkelighedens skønhed og dybde enhver religions beskrivelse. Jeg tager det gerne som min mission i dag at formidle det budskab til så mange som muligt.

1.4 Andre medvirkende

Lars L. (det fulde navn er redaktionen bekendt).

Lars arbejder i IT-branchen i dag (hvor vi var kolleger), men samtidig er han fritidspræst i en baptistforsamling. Deraf kom vores mange gode diskussioner.

Lars er rettroende kristen og ganske uenig med mig i stort set det hele. Han er ud af en 100% baptistfamilie, både bagud og på tværs. De har det dejligt sammen (jeg har deltaget en søndag), og det kan jeg kun misunde dem. Men, som Sartre, kan jeg ikke slå knude på mig selv.

Da Lars ikke har tid til meget pga. sit arbejde og familie, har jeg selv måttet lægge stemme til mange af hans udtalelser. De ligger dog ikke mange mm fra, hvad han selv ville ha sagt. Et **Credo** ville anerkende videnskabens underbyggede udsagn, men ophavet til det hele (hvor videnskaben mangler et svar i dag) er naturligvis Jehova, hvilket også omfatter evolutionen.

Gotfred Sørinsen (ønsker at være anonym, men navnet lyder bekendt)

Præst i folkekirken på Vestkysten. Opvokset i et strengt Indremissionsk miljø, som han ikke ønsker sig fri af. Mener, at Bibelen er Guds ord til os, men selvfølgelig nedskrevet af mennesker, hvorfor den skal fortolkes. Tror ikke på, at verden kun er 6.000 år gammel, som mange amerikanere tror, men ingenting kommer uden fra Gud. Den dobbelte udgang er sikker og rimelig. Ja, uden den, var det hele meningsløst og nådesløst.

Timothy Keller

Kendt pastor i New York (1950-2023), forfatter til adskillige apologetiske bøger, specielt "The reason for God" (2008), som er mange apologeters ekstra bibel. Lars siger: Hvis du vil vide, hvad jeg mener om en sag, så konsulter den bog. Pastor Henrik Højlund i Danmark siger det samme (religion.dk 4/4 2015). Jeg har naturligvis læst den, endda flere gange. Timothy Keller døde skuffet over Jesus' manglende genkomst.

Lars Sandbeck

Lektor (!) på Folkekirken Uddannelses- og Videnscenter (2022) og forfatter til et antal bøger og mange artikler i Kristeligt Dagblad. I et par af bøgerne har han valgt en voldsom konfrontatorisk stil over for ateister (som han selv medgiver). Man kan sige næsten "øretæveindbydende læsning", så jeg har set mig tvunget til at

piske ham lidt den anden vej. Det gør jeg med modvilje, men han har pisket navngivne mennesker så meget, at jeg mener, jeg kan tillade mig det samme. Fx omtaler han den verdensberømte biolog (og ateist), Richard Dawkins, som Oxford Professor (!) Richard Dawkins.

Hans tro på "frelse til alle" har dog også sikret ham en del pisk fra antagonister i det religiøse miljø, senest en decideret bog med kritik om hans tro (2025).

Cherie (det fulde navn er redaktionen bekendt).

Jeg mødte Cherie den første dag i IBM, da jeg kom hjem fra Sverige i 1977. Cherie er en stor menneskekender, og hun ved mere om mig, end jeg selv gør. Hun tror på Vorherre og en endelig, planlagt afgangsdag, som man dog ikke kan få oplyst. Mine prædikener virker ikke.

Dennis (det fulde navn er redaktionen bekendt).

Med sit motto: Religion er noget pis, har han placeret sig selv sikkert på min banehalvdel. Dennis er min meget gamle ven fra arbejdet i IBM, og vi sås jævnligt i byen for at ordne verdenssituationen på et højt filosofisk plan. Dennis har ikke mindst reviewet hele bogen.

Microsoft CoPilot

CoPilot har været en stor hjælp de seneste år, dvs 2025-26. Dels dens evne til at finde kilder mellem millioner af muligheder på internettet, og ikke mindst dens evne til at lave illustrationer, så vi undgår Copyright problemer. Dog har den en streng moral, som har forbudt den at skrive tekster (talebobler), som måske kunne såre nogen, og dels må den ikke vise billeder af f.eks slaver. Men så har den hjælpsomt henvist til steder, hvor man kan finde tilsvarende materiale 😊

For en ordens skyld, så har den ikke skrevet et eneste ord i denne bog. Dels fordi jeg taler engelsk med den (for at få et bedre søgespektrum), og dels skal vi ikke ha plagiater her. Det er jo ikke en PhD.

Interviews og deres ofre

Hvis det kun er et fornavn, så er samtalerne ægte, om end navnet kan være ændret en smule af hensyn til ofret. Hvis navnet er et "helt navn", er de enten ægte og *velkendte*, i hvilket fald deres udsagn så er klippet fra en avis el.lign., eller

de er fiktive (stråmænd), men dog med skygger af et virkeligt, kendt navn for at spejle en mening.

1.5 Ofte forekommende forkortelser

GT: Det Gamle Testamente

NT: Det Ny Testamente

KD: Kristeligt Dagblad, min daglige avis gennem mange år (*sic*). PS jeg holder den ikke blot for at orientere mig om den lokale tro, men også fordi det er en udmærket avis, hvor det kulturelle stof fylder mere end nyheder (som jeg allerede har læst på nettet).

HS eller H.S: Homo Sapiens – os mennesker i den seneste udgave

CMBR: Cosmic Microwave Background Radiation

LHC: Large Hadron Collider: pt. Verdens største partikelaccelerator (i Geneve)

JWST: James Webb Space Telescope: dagens mest fantastiske rumteleskop

Find definition / forklaring på diverse titler og ismer i Appendiks A.